Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 79. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го КВІТНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 29, 1981 No. 79. VOL LXXXVIII

Владика Мирослав Любачівський від'їхав до Риму

Філядельфія, Па. — Як інформує український католицький щоденник „Америка". Владика Мирослав Любачівський, який 27-го вересня 1979 року був назначений Папою Іваном Павлом II філядельфійським Архиєпископом і Митрополитом Католицької Церкви в З'єднаних Стейтах Америки, а в березні 1980 року, на пропозицію надзвичайного Синоду українського єпископату, Папа іменував його коадьютором епарха Львова з правом наслідства Блаженнішого Патріярха і кардинала Йосифа Сліпого, виїхав у вівторок, 28-го квітня ц.р., на постійне перебування до Риму.

У зв'язку з цим монахи, монахині, священики філядельфійської архиепархії попрощали Владику Любачівського на закритому прийнятті в четвер, 23-го квітня. Того ж дня о год. 7-ій вечора Владика Мирослав відслужив Молебень в катедральному соборі Пречистої Діви Марії. Безпосередньо після Молебня в залі катедральної школи відбулося прийняття-прощання Владики, у якому взяли участь священство і запрошені гості від мирянства.

Владика Любачівський виїхав до Вічного Міста, щоб там перебрати накладені на нього обов'язки коадьютора і допомагати Блаженнішому Патріярхові Йосифові у виконанні нелегких обов'язків у керівництві Української Католицької Церкви.

В кінці цього тижня відбудеться Конґрес ПАБНА

Ню Йорк, Н. Й. (ПАБНА). — В кінці цього тижня, тобто в суботу й неділю, 2 і 3-го травня ц.р., тут в готелі Рузвелт при 45-ій вулиці і Медисон авеню, відбудеться Конгрес організації, яка має назву Американські Приятелі Антибольшевицького Бльоку Народів, зачартерованої установи з тимчасовим осідком в Детройті, Мич., головою якої є відомий політичний і суспільно-громадський діяч інж. Богдан Федорак. Між іншим, одною з точок Конгресу буде застанова над перенесенням головного бюра з Детройту до Ню Йорку для справнішого функціонування бюра і кращого зв'язку з численними дипломатичними місіями в ЗСА.

Крім численних американських приятелів, а зокрема політичних діячів, в Конгресі візьмуть участь національні представництва від поневолених Москвою народів: Альбанії, Білорусії, Болгарії, Хорватії, Куби, Східньої Німеччини, Естонії, Грузії, Мадярщини, Латвії, Литви, Північного Кавказу, Румунії, Словакії, Словенії, Туркестану, України і В'єтнаму. Окремо запрошено до участи в Конгресі представників Афганістану, які від часу окупації їхньої батьківщини військами комуно-московської імперії, тісно співпрацюють з ПАБНА і АБН.

Конгрес розпочнеться в суботу в 10-ій рано молитвою, вступним словом голови інж. Б. Федорака, прийняттям порядку нарад, вибором президії тощо. На першій пленарній сесії присутні делегати і гості матимуть змогу вислухати звідомлення керівних органів ПАБНА і звідомлення зокрема більших відділів. О год. 12-ій вполудне довше привітальне слово виголосить конгресмен Билл Ґрін. Від год. 1:30 до 3-ої триватиме офіційний обід з мистецькою програмою. О год. 3-ій по полудні мґр Слава Стецько, керівник зовнішньої політики в ЦК АБН і головний редактор журналу „АБН Кореспонденс", виголосить звітну доповідь. Подібні інформативні доповіді виголосять також інші керівники.

Увечері, о год. 6:30, відбудеться в цьому ж готелі репрезентативний бенкет з мистецькою програмою. Головним промовцем на бенкеті буде голова ЦК АБН Ярослав Стецько, який говоритиме про занедбану силу поневолених народів. З привітанням виступить також Яків Сусленський, довголітній в'язень совєтських концтаборів, який прибув до ЗСА з Ізраїля.

В неділю, 3-го травня, Конгрес продовжуватиме свої наради. На цій сесії численні американські приятелі — Едвард О'Коннор, Беррі Фарбер, К.С. Данн та інші — виголосять короткі доповіді. В. Шакаліс, литовський борець за свободу, який недавно прибув на Захід, говоритиме про спільну боротьбу в'язнів в концтаборах СССР. Вибором нових керівних органів і прийняттям відповідних резолюцій закінчиться цей Конгрес.

Москва обвинувачує ЗСА у зволіканні з конференцією роззброєння

Москва, СССР. — Константин Черненко, член московського Політбюра, виступив у середу, 22-го квітня, ц. р. з гострою критикою Адміністрації президента Регена за це, що американський Уряд навмисне зволікає зі скликанням конференції про стратегічне роззброєння, прикриваючись тим, що Америка „сполучує" скликання такої конференції з іншими інтернаціональними проблемами.

Черненко цим натякав на недавню пересторогу Вашінгтону і НАТО, що совєтська інтервенція в Польщі знищить основу переговорів про далекосяглі атомові ракети в Европі.

Черненко промовляв в Кремлі з нагоди 111-річчя народження Леніна. Він повторив совєтські пропозиції, щоб всі атомові збросння в Европі „заморозити" та розпочати нові переговори про їх зменшення чи редукцію.

Цю пропозицію, яку впер ше видвигнув Леонід Брежнєв, відкинули західні союзники, як спробу заморозити теперішню мілітарну перевагу в Европі. Такий мораторій також унеможливив би впровадження нових американських атомових ракет для оборони Европи.

Черненко також накинувся на Адміністрацію попереднього президента Картера, обвинувачуючи її в удаваному „турбуванні про права людини", що уряд СССР завжди уважає вмішуванням прямо чи посередньо „у внутрішні справи інших країн". Черненко згадав про „багато галасу в справі соціялістичної Польщо" на Заході і нарікав, що деякі західні політики узалежнюють існування політики детанту від розвитку подій у Польщі та стараються „дестабілізувати положення" в цій країні, „унеможливлюючи закінчити кризу." Черненко назвав таку політику Заходу „гіпокризією й авантюрою", і боронив збудовану польськими комуністами „сильну і незалежну соціялістичну батьківщину", що має, мовляв, правдивих приятелів, на яких вона може розраховувати .

ВІДБУВСЯ ВИСТУП ЯКОВА СУСЛЕНСЬКОГО В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. (О. Ф.). — На запрошення Управи Організації Державного Відродження України та Українського Демократичного Руху, в суботу, 18-го квітня ц. р., тут у залі Пластового Дому, в присутності коло 60 осіб виступив з доповіддю голова Товариства Єврейсько-Українських зв'язків з Єрусалиму, Ізраїль, Яків Сусленський.

Доповідач — це колишній дисидент з Совєтського Союзу, якого звільнено після семи років ув'язнення із заслання в 1977 році, та який від того часу проживає в Ізраїлі.

Я. Сусленський вже кілька років працює над проблемою нормалізації жидівсько-українських відносин. Перспектива ближчих зв'язків між обома групами у майбутньому, особливо на поселеннях у вільному світі — це й була основна тема доповіді прелегента.

Добре розуміючи скомплікованість цього питання та різні перешкоди, які стояли та стоятимуть на шляху до покращання взаємовідносин між українцями та жидами, Я. Сусленський підкреслив інтерес обох народів до таких зв'язків, і це він уважає джерелом можливости покращання взаємин між обома народами на майбутнє.

Після доповіді в довшій дискусії взяло участь ряд дискутантів. Загальний погляд учасників виміни думок був також позитивний, хоч деякі дискутанти у виступах підкреслили неминучість і конечність розгляду „старих непорозумінь", які б вони не були неприємні для обох сторін, щоб на базі поважної, об'єктивної, навіть наукової, аналізи врешті перенести ті старі кривди в історичний архів і сконцентруватися над майбутнім.

Програму зустрічі відкрив та її вів голова ОДВУ д-р Богдан Шебунчак, а доповідача представив член Секретаріяту УДР проф. д-р Олег Федишин.

ВИБРАНО ІНІЦІЯТИВНУ ГРУПУ

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 18-го квітня ц. р, в Ню Йорку, у Пластовім Домі на засіданні українського громадського активу, вибрано групу ініціяторів, яка має подбати про створення Українсько-Єврейського Товариства в Ню Йорку. До його складу увійшли: мгр Роман Ільницький, д-р Ярослав Падох, д-р Богдан Витвицький і проф. Юрій Солтис.

В ближчому часі Група скличе ширші збори, на яких буде вибрана повна Управа, буде схвалений правильник і програма діяльности.

Подібні заходи робить жидівська громада в Ню Йорку.

Управи обидвох Товариств покличуть до життя спільні українсько-жидівські комісії для здійснення програми праці.

Появилася книжка О. Гай-Головка

Вінніпеґ, Ман. — Із серії видань Інституту Дослідів Волині появилася 41-ша книжка, цим разом том перший літературно-критичних нарисів п.з. „Українські письменники в Канаді", авторства відомого письменника Олекси Гай-Головка. Вийшла вона накладом Товариства „Волинь"; обгортку до неї зробив Володимир Кулик.

У цій 191-сторінковій книзі О. Гай-Головко опублікував твори письменників і поетів з періоду, що його автор склясіфікував як „піонерський". (Ранні роки поселення українців у Канаді). Повинні появитися ще два томи з цього циклу — один обійматиме період творчости українських письменників у Канаді поміж двома світовими війнами, а — другий їхню творчість після Другої світової війни.

У своїй книзі О. Гай-Головко, крім публікації творів письменників, подає ще й їхні біографії; окремий розділ він присвячує українсько - канадському фолкльорові. У цьому томі є перелік праць таких письменників цього животворного періоду, Як Івана Збура, Михайла Іовди, Сави Чернецького, Петра Зварича, Симона Паламарюка, Теодора Федика, Аполінарія Новака, Дмитра Рараговського, Степана Дорощука, Якова Майданика, Василя Кудрика, Михайла Стечишина, Дмитра Солянича, Павла Крата, Семена Ковбеля, Пантелеймона Божика, Івана Панчука, Йосипа Ваврика, Филимона Леськова та Йосафата Дзюбка.

Досі опубліковано такі літературні твори О. Гай-Головка: „Сурмач", „Кохaніяда", „Поєдинок з дияволом", „Одчайдушні", „Поетичні твори" — томи перший та другий і „Смертельною дорогою".

Останій його книзі уможливила вихід у світ фінансова допомога програми багатокультурности канадського уряду й Української Фундації ім. Тараса Шевченка.

Помер сл. п. Михайло Селешко

Торонто, Онт. — Один з найстарших членів УВО-ОУН, інж. Михайло Селешко, помер у понеділок, 27-го квітня ц.р., в Торонто, Канада.

Народжений 4-го жовтня 1901 року у Витвиці, Західня Україна, був учасником Визвольних Змагань, а відтак членом УВО від її заснування. Належав до керівного складу УВО, а відтак ОУН. Виконував функції секретаря при полковникові Евгенові Коновальцеві та особливі завдання у різних країнах і частинах світу. З доорученням ОУН виїхав 1948 року до Канади, де спершу перебував у Вінніпеґу, виконуючи різні керівні функції.

Тіло Покійного зложене в Торонто в похоронному заведенні Кардинала при вул. Аннетт. Похорон відбудеться у суботу, 2-го травня на українському цвинтарі Православного осередку св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ЗАПОТРЕБУВАННЯ НА БЕНЗИНУ в З'єднаних Стейтах Америки спадає, інформують дослідчі інститути, які кожного року виготовляють докладні звідомлення про зужиття бензини і оливи до огрівання будинків. Також Департамент енерґетики повідомив, що запотребування на бензину в березні впало на найнижчий рівень за останніх 10 років. Очевидно, першою причиною спаду запотребування є високі ціни на цей продукт, головно в січні і лютому цього року після знесення урядової контролі на нафтові продукти. Департамент енерґетики уважає, що спад запотребування якраз в березні, коли найбільше пожвавлюється коловий рух, це нове явище в американській економіці. В березні збуток бензини становив в середньому 6,03 мільйона бочок на день, тобто на 5,6 відсотка менше, як минулого року.

Інфляція сповільнюється

Ню Йорк, Н.Й. — Провірені статистичні дані за місяць березень указують, що інфляційний показник за місяць березень обнизився до 0,6 відсотка. Коли б такий стан залишився до кінця року, то враховуючи інфляцію в перших двох місяцях цього року, загальний річний показник був би 7,5 відсотка інфляції.

Одначе погляди економістів дуже розходяться у дальших прогнозах. У Вашінгтоні виступив на форумі Національного пресового клюбу один з видатніших американських економістів Генрі Кофман, головний економічний дорадник відомої фірми Брати Саломон. Він вийшов із ствердження, що під сучасну пору екоміника ЗСА знаходиться в доброму стані. Після короткого застою, який він передбачує на найближчі місяці, в другій половині року повинно прийти пожвавлення. А з ним на думку Кофмана, прийде зміцнення інфляції. Свої передбачування Кофман мотивує тим, що обниження податку, яке пропонує президент Реґен і значний зріст мілітарних видатків „творитимуть могутню комбінацію, яка стимулюватиме інфляцію". Тим більше, що видатки на мілітарні цілі зовсім не збільшать скількости будьяких товарів на консумпційному ринкові, а підуть на виріб предметів і оплату услуг, які не матимуть безпосереднього господарського вжитку. Так само Кофман передбачує зріст відсоткової стопи, яка є тепер в пересічі 17,5 відстока до понад 20 відсотків у найближчих 12 місяцях.

Зовсім інакше передбачує найближчу господарську ситуацію країни відомий економічний інститут Клермонт, який тісно пов'язаний з окруженням президента Регена, а зокрема з директором державного бюджету Дейвидом Стокменом. Президент цього інституту, Джон Ратледж, дав інтерв'ю пресі, в якому він прогнозував спад інфляції вже в слідуючому році до 6 відсотків у річному відношенні, до 5 відсотків в 1984 році і 4 відсотків 1985 році.

Ратледж передбачує, що відомий принцип „10-5-3" — десять років для повної амортизації фабричних новобудов, п'ять років для машин і обладнання, а три для автомашин і транспортових засобів — зіграє колосальну ролю в зміцненні інвестиції, до чого ще долучиться обниження податків. Та, не зважаючи на це, безробіття не малітиме. Навпаки Ратледж передбачує його зріст в 1982 році до 9,5 відсотка.

У світі

ДЕНҐ ШІЯОПІНҐ, ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ КПК, а на ділі фактичний і найвищий керівник цілої китайської політики, як повідомляють офіційні джерела з Пекіну, відмовився перебрати пост голови КПК, який тепер займає Гуа Гуофенґ. Свою відмову мотивував Денґ своїм віком і бажанням незабаром узагалі піти не пенсію. У зв'язку з тим на пост голови КПК намічено іншу молодшу людину. Дотепер ще не подано прізвища тієї людини, але згідно зі загальними інформаціями, доступними в Пекіні, уступлення Гуа і вибір нового голови наступить незабаром. Після довшої перерви, в часі якої Гуа не виступав публічно, тепер він знов появляється в ролі голови партії. Але це тільки на короткий час, бо вибір нового голови недалекий.

У СВОЇХ ПОЇЗДКАХ ПО АЗІЇ і СЕРЕДНЬОМУ Сході прем'єр Великої Британії Марґарет Тачер відвідала емірат Оман, який контролює протоку Гормуз з Перської затоки у Індійський океан. Прем'єр Тачер відбула там розмови, які торкалися найактуальніших питань не лише цього обширу, але також важливіші проблеми світової політики. Таким чином прем'єр Тачер доповнила своєю поїздкою ту політичну програму, яку започаткував державний секретар Гейґ своєю поїздкою до Єгипту-Ізраїля-Йорданії-Савдійської Арабії. Як подано до публічного відома джерелами Оману, основною проблемою серед найгарячіших проблем була справа безпеки Оману та цілого обширу Перської затоки. Обидві сторони устійнили спільну лінію та домовилися стосовно поглиблення дальшої співпраці між Великою Британією й Оманом.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ У ВАШІНҐТОНІ перебувала делеґація з Індії, завданням якої було обговорення відносин між ЗСА й Індією та проблема дальшого постачання Америкою збагаченого урану для вжитку великої електрівні в Тарапур. Такого роду уран є також підставовим у побудові атомової бомби. Індійські представники домагалися, щоб ЗСА погодилися доставляти цей уран аж до 1993 року. З американського боку є поважні застереження з різних причин, а головно тому, що Індія ввійшла в сферу впливів Москви і провадить не лише в тому обширі, але, взагалі у своїй світовій політичі просовєтську політику. Крім цього уряд Індіри Ґанді не хоче скріпити своїх зобов'язань не вживати доставленого Америкою урану на побудову атомової бомби. Індійські делеґати заявили, що коли ЗСА припинить доставу урану, то Індія без зволікання приступить до дальшої розбудови свого атомового арсеналу. Одну атомову бомбу вона вже експльодувала для проби.

В ЄГИПТІ ПОСТАВ ВЕЛИЧЕЗНИЙ СКАНДАЛ, спричинений публікацією споминів Османа Агмеда Османа, будівничого і мультімільйонера, один із синів якого жонатий з дочкою президента Садата. Осман Агмед Осман будував між іншим греблю Асван, чим він здобув світову славу. Осман Агмед Осман є не лише сватом, але й приятелем президента Садата та його дорадником. У своїх споминах під наголовком „Сторінки з мого досвіду" Осман Агмед Осман, не подаючи прізвищ, подав факти про різні господарські й фінансові надужиття видатних персонажів єгипетського суспільства. Заторкнені тими інформаціями є також дочки покійного президента Нассера, колишній прем'єр Єгипту Абдель Азіз Гегазі та інші. Спомини Османа видані в 65,000 примірників й умлівіч розійшлися, але їхнє друге видання заборонено. Крім цього парлямент покликав комісію для перевірки інформацій, поданих у тих споминах. Серед суспільства Єгипту поширилися вістки, що автор видав свої спомини в порозумінні або навіть з ініціятиви президента Садата. Президента Садат публічно категорично це заперечив.

НАЙВИЩИЙ СУД Західнього Берліну відхилив рішення нижчої інстанції, яким посмертно знесено присуд на голляндця Марінуса ван дер Люббе, що його гітлерівський суд засудив на кару смерти за участь у підпалі Рейхстаґу. Вирок було виконано. Найвищий суд став на становищі, що формально немає підстави для ануляції присуду. Ван дер Люббе було арештовано в будинку Райхстаґу.

ЗСА плянують довготривалу допомогу Пакістанові

Вашінгтон. — Після деяких хитань Уряд Президента Роналда Регена і уряд Пакістану узгіднили підстави і рами п'ятирічного пляну допомоги ЗСА для загроженого Москвою Пакістану. На пресовій конференції, яка відбулася у Вашінґтоні після кількаденних дипломатичних розмов, міністер закордонних справ Пакістану Ага Шагі і державний секретар ЗСА Александер Гейґ повідомили про осягнене порозуміння.

Міністер Шагі заявив після закінчення переговорів: „Я певний, що ми зробили заходи для побудови відносин між ЗСА і Пакістаном на тривалій базі. А тепер слід сподіватися конструктивного результату дальших розмов." Державний секретар Гейґ підкреслив, що ще не устійнено цифер і інших точних даних тієї допомоги, бо вони залежатимуть від кожночасних потреб, але Уряд ЗСА рішився „устійнити й зміцнити співпрацю з урядом і народом Пакістану. Наші дискусії були далекойдучі, надзвичайно сердечні й продуктивні. ЗСА допоможуть Пакістанові в господарській площині та мілітарними кредитами у його рішучому й відважному протиставленні" Совєтському Союзові і його імперіялістичним намаганням.

В розбудові співпраці між обидвома цими країнами є ще деякі труднощі, які мусять бути усунені. Одною з них є обов'язуючий в ЗСА закон, який забороняє тісну співпрацю з країною, яка є в стадії, або плянує побудувати свою атомову зброю. Пакістан втіснений між дві сили — СССР і Індію — згідно з різними інформаціями підготовляє побудову власної атомової бомби, або навіть є вже в стадії її виробництва. Не зважаючи на те, Вашінгтон рішив допомогати йому, бо після окупації Афганістану совєтськими військами Пакістан є єдиною і головною перешкодою для СССР в його просуванні до нафтового басейну в Перській затоці та до Індійського океану. Уряд ЗСА уже поінформував Конгрес про своє бажання змодифікувати згаданий закон так, щоб Президент мав повновласті в деяких випадках відхилити його обмеження.

Міністер Шагі підкреслив, що основну перешкоду усунено. Тією перешкодою була непевність попереднього американського Уряду президента Джіммі Картера в справі співпраці з Пакістаном. Уряд Картера не зайняв був рішучої постави й не було певности, чи він послідовно й беззастережно підтримуватиме Пакістан у його боротьбі з російським імперіялізмом. Щойно зміна уряду і прихід до влади президента Регена дали тверду підставу тій співпраці й це, на думку міністра Шагі зумовить дальший рішучий спротив Пакістану замислам Москви.

В Америці

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН З КОЖНИМ днем приходить до здоров'я після атентату на нього, операції і короткого перебування у шпиталі. Він працює вже по тричотири години денно в своєму Овальному бюрі, приймає сторони, веде ділові розмови зі своїми найближчими співробітниками, цікавиться розвитком подій у світі, слідкує за дебатами в обидвох палатах Конгресу. Недавно він зустрінувся з двома журналістами і поділився з ними своїми враліннями і досвідом з атентату. Цього тижня Президент, після виступу перед конгресменами і сенаторами у справі його економічного пляну, думає повністю перебрати контролю над Урядом і його агенціями, бо, як заявив сам Президент „назбиралося багато справ, які вимагають моєї особистої уваги".

КУБИНСЬКИЙ ДИКТАТОР ФІДЕЛЬ КАСТРО, виступаючи на засіданні просовєтської „Ради миру", обвинуватив президента З'єднаних Стейтів Америки Роналда Реґена у творенні напруження в цілому світі і започаткування нових перегонів в озброєнні. Він заявив, що збільшення Адміністрацією Реґена витрат на оборону „втягне цілий світ в дуже небезпечні збросневі перегони, які можуть трагічно закінчитися для народів світу". Кастро дорікав також Вашінґтонові за припинення фінансово-господарської допомоги для Нікараґуа. Очевидно, він не пояснював членам „Ради миру", що допомога була припинена тільки тоді, як ЗСА довідалися, що через ту країну продістається зброя до Ель Сальвадору для повалення там леґітимного уряду, — кажуть політичні спостерігачі.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ опублікував офіційний документ, яким він звільняє від обвинувачень колишній уряд президента Джіммі Картера від підозрінь пов'язаних з нелеґальною діяльністю брата колишнього президента Билллі Картера, який, як відомо, брав хабарі від Лівії за послуги, які він обіцяв перевести в життя в ЗСА. Речники Департаменту, простудіювавши численні документи заявили, що члени кабінету Картера діяли цілком леґально і навіть якщо мали якінебудь стосунки з Биллі Картером то вони не зраджували державних таємниць, а тільки старалися використати Лівію для прискорення звільнення американських закладників в Ірані. Натомість в документі сказано, що Биллі в кількох випадках „пробрехався".

ПОЛІЦІЯ В АТЛАНТІ, ДЖОРДЖІЯ, ТІСНО співпрацює із службовцями Федерального Бюра Інвестиґацій, які почала розглядати тепер інформації лідера організації, яка змагається за расову рівність, щоб встановити настільки його документи є правдивими. Рой Инніс заявив був кілька днів тому кореспондентам, що він є в посіданні фотографії і прізвища людини, яку він назвав „психопатом", і яка буцімто є вбивником бодай шістьох негритянських юнаків в Атланті. Лі Петрік Бравн, комішенер публічної безпеки і Джан Ґловер, уповноважений ФБІ для справи викриття вбивства, зустрінулись з Иннісом. Вміжчасі поліція знову повідомила про пропавшого без вістей 21-річного негритянина, якого хоч ще не зарахували до групи, що її розслідує ФБІ, але існує побоювання, що він є черговою жертвою вбивника чи вбивників, які досі замордували 25 осіб.

ДЖЕЙМС С. БРЕЙДІ, ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР Білого Дому, мусів піддатися новій операції в шпиталі Джорджа Вашінґтона, щоб, як висловили лікарі, закрити цілковито отвір в голові після першої операції, почерез який повітря продіставалось до мозку, створюючи там тиск на самий мозок. Хірурги, які перевели п'ятьгодинну операцію ствердили, що раніша рана гоїлася дуже добре, не залишаючи жадних слідів запалення. Речник шпиталю д-р Деннис С. О'Лірі заявив, що стан здоров'я Джеймса Брейді є в загальному добрий.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Президент і Конґрес

Це наче невід'ємна частина американської державно-політичної системи, що тут існує хронічне суперництво між Білим Домом і Капітолем. Американська Конституція докладно розмежовує і визначає компетенції Президента і Конґресу. Американський Президент має більшу владу, аніж мають її короновані голови вільних країн чи тамошні президенти, бо він, американський Президент, є одночасно репрезентантом своєї країни, не має над собою ніякої іншої інстанції, призначає членів свого Уряду, призначає членів Найвищого Суду і є головним командувачем збройних сил Америки.

Але все ж він має над собою контролю: він зголошує до Конґресу щорічний бюджет, він виголошує щорічно перед з'єднаними палатами Конґресу звернення про Стан Унії, він користується надзвичайним авторитетом, бо в американській системі демократії однаково його однопартійці, як опозиціоністи визнають його, як вибранця народу, дармащо конституційна свобода слова і друку дозволяє американським засобам інформації — пресі, радіо і телевізії — не залишати на Президентові сухої нитки, коли вони знаходять нагоду його критикувати. Проте, коли Президент входить до будь-якої палати Конґресу, конґресмени чи сенатори встають з своїх місць і оплескують його, і те саме повторяють, коли він виходить із залі. Але раз-у-раз роблять йому труднощі в його урядуванні.

Завдання американського Президента охоплює усі ділянки внутрішнього і закордонного життя, себто — воно не має меж. Проте найважливішою ділянкою є законодавство. Президент має ініціятиву і він зголошує до Конґресу всі законопроєкти, що їх вважає за потрібні, в першу чергу — щорічний бюджет.

Новообраний Президент не є зв'язаний текстом бюджету, що його зголосив його попередник перед своїм відходом. Ось так президент Роналд Реґен зголосив власний бюджет, який докорінно різний від бюджету Джіммі Картера, бо започатковує перетворення взагалі З'єднаних Стейтів на первісний федеральний лад і на капіталістичну країну із вільною приватною ініціятивою, — вільною торгівлею і суперництвом у збуті продуктів. Тому не дивниця, що цей бюджет президента Картера не подобається демократичній опозиції, яка має засадничий інший підхід до характеру і місії держави і її проводу.

Проте — цікава річ — не раз буває, що Президент зголошує своє „вето" проти прийнятого Конґресом якогось закону і дуже рідко вдається знайти у Конґресі кваліфіковану більшість, щоб таке президентське „вето" опрокинути. Дуже рідко буває, щоб Президент не перевів через Конґрес зголошеного ним законопроєкту. До історії перейшов рідкий випадок, коли Конґрес відмовився ратифікувати Версальський договір після Першої світової війни, договір, складений з активною участю президента Вудро Вілсона, і що ЗСА в наслідок спротиву Конґресу не стали членами Ліґи Народів — це й причинилося до невилікувальної недуги паралічу Вудро Вілсона.

Теперішня ситуація у ЗСА дуже цікава: бюджет президента Реґена зустрічає гостру критику не тільки в Палаті репрезентантів, в якій є більшість демократів, але й у Сенаті, де є більшість республіканців. Проте Роналд Реґен такий певний своєї перемоги, що відкидає, запропонований йому демократами компроміс у справі обниження прибуткового податку, як і відкидає компроміс у справі скреслення різних бюджетових видатків. Увесь американський і міжнародний політичний світ із зацікавленням стежать за теперішньою боротьбою поміж Білим Домом і Капітолем, бо від завершення тієї боротьби залежить не тільки економіка Америки, але й усіх її союзників, залежить теж засадничий напрямок американської закордонної політики.

Тут теж існує суперництво між Білим Домом і Капітолем. Як теж існує тепер тихий, проте завзятий бій між президентом Реґеном, який спирається на порадах державного секретаря Александра Гейґа, віцепрезидента Джорджа Буша, секретаря військових справ Вайнберґера та свого дорадника у справах крайової безпеки Аллена, — які зразу же взяли різкий протисовєтський курс, — та поміж тією східньоамериканською ліберальною течією, яка проповідує засаду, що краще бути червоним, як мертвим, і заступає принцип „мирного співжиття із СССР, — що у практиці дало зріст совєтської імперії і упадок міжнародного престижу Америки.

Найкраще поінформовані американські коментатори передбачають, що Роналд Реґен таки вийде переможцем у цій боротьбі з Конґресом, бо всі члени Конґресу прислухуються до голосу народу. А нарід заявився за Реґеном і далі його підтримує, на що вказують теж останні опити.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Ярослав Гайвас

НОВИЙ ОСЯГ ЯПОНІЇ

Величезні технологічні й господарські здобутки Японії забезпечили її передове місце не лише у світовому виробництві, але також у її значенні в загальних справах на міжнародній арені. Одначе осягнені здобутки не забезпечують передового місця, якщо за ними не слідують нові дерзання і нові успіхи. Народи не зупиняються на осягненому етапі, вони постійно змагають уперед і хто не наспіває, то, не зважаючи на попередні успіхи, раніше чи пізніше буде відставати. Японське державно-політичне й суспільне керівництво усвідомлює собі це й тому спільними зусиллями вони намагаються постійно бути в першій лінії людського розвитку.

До ЗСА по науку

Спокійно і методично без великого розголосу японські учені й технократи та японські підприємці й робітники опановують ділянку за ділянкою промислу і торгівлі в світі. Ніякий дотеперішній успіх, а були вони дуже великі, не задоволив їх і не викликав бажання „спочити на лаврах". Навпаки. Кожний успіх і здобуток були тільки підставою до дальших. Одна за одною ділянки японського промислу здобули передові, або й перші місця в світі, та це тільки додало японцям снаги атакувати нові ділянки, які дотепер були опановані іншими.

Ще 15 років тому японці приглядалися, як американська автомобільна промисловість випереджувала їх на роки своїми успіхами. Японські інженери й технократи, адміністратори й продавці зароїлися у американських автозаводах і по місцях студій взялися до роботи. Проминули роки й вони завдяки своїм зусиллям вийшли на перше місце. Те саме сталося з японською сталевою промисловістю. З телебаченням та радіоапаратами сталося те саме. А тепер почалося з компюторами, електронікою, деякими родами літаків. І почався протилежний до попереднього процес. Американська преса й засоби масової інформації подають, як у японських фабриках і заводах стало завізно від американських президентів і менаджерів сталевих фірм, автозаводів тощо. Прийшлося вивчувати японські методи і здобутки, щоб їх використати та перевищити.

Зусилля забезпечують успіхи

Особливих здобутків добилися японці в машинобудівельній промисловості та в продукції спеціяльного знаряддя для побудови машин і прецизних інструментів. Минулого року Японія вперше здобула перше місце в продажу машин і прецизних інструментів та знаряддя на світовому ринку, усунувши Західню Німеччину з того місця. Цей продаж осягнув суму понад три мільйони долярів. Тепер Японія здобуває перше місце в продажу роботів у світі. Роботи, або як їх називають „нумерично контрольовані знаряддя" — коротко NC — стали дослівно спеціяльністю Японії і протягом одного 1980 року їхній продаж збільшився на 7 і піввідсотка та осягнув 1,6 більйона долярів. Протягом короткого часу НК знаряддя й препарати становлять половину всіх машин та інструментів, продаваних Японією на світових ринках.

Враховуючи навіть господарський застій, який поширюється у країнах західнього світу, японські господарські кола передбачують поважний зріст продажу цих машин. До якої міри Японія заскочила неприготованими інші промислові країни Заходу вказує факт, що 1980 року вона продала до ЗСА таких машин на суму 500 мільйонів долярів, а експорт їхній до Західньої Німеччини зріс на 75 відсотків на протязі цього одного року. Ще більш неймовірний був зріст до двох інших високопромислових країн Заходу: до Франції 231 відсотків зросту 1980 року, а до Бельгії 219 відсотків.

Американські промислові кола, які ті машини закупили видвигають три основні переваги японського продукту: якість, ціна і короткий реченець достави. А спеціяльно менші фабрики, яким ті машини стають у величезній пригоді, перебираючи на себе виконування цілого ряду складніших завдань, здебільшого рахуються із часом. Дуже часто вони отримують замовлення тільки тому, що великі підприємства не можуть їх виконати на час.

Ці успіхи японського промислу викликують не лише негодування, але навіть заходи серед західніх індустріялістів їх зменшити. Це ж бо поволі стає звичаєм, що японський промисел випереджує на роки різні промисли інших країн і, користуючись фактичним монополем, здобуває завеликі переваги та получені з тим зиски. Іншим характеристичним моментом є той факт, що майже в той самий час більше японських фірм виявилися готовими до масового виробу цих нових машин. Що вказувало б на якесь внутрішнє порозуміння, чи щось подібного. А це також в опінії західніх індустріялістів не повинно мати місця, бо таким чином зменшуються можливості конкуренції.

Іван Кедрин

ДВА ПРОФЕСОРИ ДОБРЯНСЬКІ

Читаючи „Другий заклик до єдности" професора Лева Добрянського в Америці з 6-го березня 1981-го року і відповідь на цей „Заклик" у передовій статті „Свободи" з 11-го квітня ц.р. п. з. „Ноблесс обліж" (Почесть зобов'язує) мимохіть ставали перед очима не один, а два професори Леви Добрянські. Скажете: коли брати позитиви і неґативи вдачі й поведінки, то це можна б сказати про кожну людину, — кожна людина роздвоєна наче у славетньому фільмі про добрягу Джекіла і злюку Гайда. Але, якщо йдеться про людину на найвищому репрезентаційному пості, то таке „роздвоєння особовости" перестає бути його приватною справою і вимагає публічного з'ясування.

Перший професор Лев Добрянський

Це полковник резерви американської Армії, який, мабуть, тому дотепер не дістав належного йому ступня генерала, що завжди проповідував і проповідує політику, яка не по нутру Урядові. Це „повний" професор економії Джорджтавнського університету у Вашінґтоні, який ніколи не цурався української тематики у своїх наукових творах. Це — член основник конґресового „лаббі" Либерті, яке палко противиться східньоамериканській ліберальній течії. Завжди видатний член Республіканської партії, який, проте, мав відвагу публічно заявити, що не буде голосувати за республіканського кандидата Джеральда Форда, коли Форд у телевізійній дебаті зі своїм суперником Джіммі Картером заявив, що „На сході Европи немає совєтської домінації".

Це автор конґресової резолюції про Тиждень поневолених народів і автор резолюції про поставлення пам'ятника у Вашінґтоні Тарасові Шевченкові. Він теж найбільше заслужився, що той пам'ятник Шевченкові відкрив Д.Д.Айзенгавер. Щорічний організатор святкування 22-го січня у Конґресі. Впертий і послідовний ворог російсько-большевицького імперіялізму і комунізму та водночас переконаний і послідовний український державник, є живим доказом правильности теорії покійного д-ра Луки Мишуги про „дві батьківщини" українських поселенців. Проф. Лев Добрянський може служити за клясичний приклад, як людина, яка вдома і поза домом користується англійською мовою, може більше добра зробити для української визвольної справи як гурра-патріот, який „принципово" не скаже українського слова, обмежуючись до словесних фразеологічних висловів свого українського патріотизму.

Другий професор Добрянський

Ставши у 1949 році президентом Українського Конґресового Комітету не мав за ввесь той час по нинішній день амбіції поправити свою кострубату, винесену з батьківського дому й призабуту українську мову бодай настільки, щоб сказати поправно по-українськи до української авдиторії два-три речення і щойно пізніше перейти на мову англійську. (Йосип Лисогір, ставши головним предсідником УНСоюзу, вивчив українську мову). Перейшовши англомовні школи в ЗСА, не мав, очевидно, можливости набути будь-яке знання з ділянки українознавства. Але не мав амбіції придбати таке знання історії й літератури України бодай настільки, щоб не компромітувати себе заявою „І в наше віконце засяє сонце, як це сказав Тарас Шевченко" — скривдивши Сидора (Ізидора) Воробкевича (Данила Млаку), який свій оптимізм про „сонце у наше віконце" висловлював цілком незалежно від творчости Великого Кобзаря. Будучи понад 30 років президентом УККА, не зглибив сутнього структурального характеру цієї установи, бо інакше не писав би про „більшість" і „меншість" в організації організацій, в якій не може існувати більшости ані меншости, якщо йдеться про такі речі, як провід: бож це суверенні організації, які добровільно створили спільну об'єднуючу централю. Якщо президент УККА читав офіціоз цієї організації організацій „Конгресові Вісті", не кажучи вже про читання „Свободи", то знав би, що УККА постав і діяв на базі зговорення, а не майоризування „більшістю" „меншости" і що тим паче „більшість" не може накидати 37-ом самостійним організаціям однопартійного проводу, якого вони собі не бажають. Тому „Другий заклик до єдности" не є непорозумінням, а тільки логічним наслідком його повного незацікавлення внутрішніми справами української громади та українською громадою взагалі. Цей повний брак зацікавлення проявлявся такими яскравими проявами, як, наприклад, повна відсутність будь-якого контакту президента УККА професора Лева Добрянського з Відділом УККА у Вашінґтоні. Щобільше, коли за республіканського президента Джералда Форда дорадником Президента для справ націоналних груп став республіканець Мирон Куропась, то республіканець проф. Лев Добрянський ані разу з ним не стрінувся і не старався співпрацювати.

У згаданій передовій статті „Свободи" називається „Заклик до єдности" проф. Лева Добрянського „лекцією" на досить низькому рівні. Але ж такими лекціями були всі його звідомлення спершу на Політичній Раді, потім на Крайовій Раді УККА: проф. Лев Добрянський виголошував лекції недотепним учням обов'язково вказуючи, що „мо-

(Продовження на ст. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Незвичайна музично-культурна подія

(Концерт на придбання фондів для Українського Музею)

Українські музичні виконавці зі світовим іменем, відчуваючи відповідальність за збереження наших надбань, активно включилися в допомогу Українському Музеєві в Ню Йорку. Четверо професійних солістів, з яких два постійно співають в Метрополітанській опері, а інші двоє також безперервно концертують на вибагливих мистецьких естрадах, на яких до виконавців ставлять найвищі вимоги.

Дня 5-го квітня ц.р. авдиторія Нюйоркського університету виповнилася добірною публікою.

Перша точка програми належала Андрієві Добрянському, басові-баритонові, який співав пісні К. Данькевича і В. Барвінського. Ноктюрн Барвінського до слів І. Франка вперше виконувався у Ню Йорку.

Голосово диспонований А. Добрянський своєю стихійною інтерпретацією і музичною виразністю перевищив сам себе. Він зразу звучав „розспівано" і природно з розумінням стилю і характеру пісні. Із суґестивною силою виконав він арію з опери „Богдан Хмельницький" Данькевича і „Пісню пілігрима" Ґ. Майбороди.

Скрипаль Галина Стрілець, скромна і чарівна поява на естраді зарекомендувала себе не тільки музикальною акомпаньяторкою, але в першій мірі досвідченою солісткою. Її виконання сонати В. Косенка з Т. Гриньковим було технічно викінченим з надзвичайною чистотою тону. Вона відкидає поверховні ефекти і всеціло віддається розв'язанню музичних думок композитора. Її гра розмріяна і одуховлена.

Павло Плішка відспівав басове сольо, арію Нікалянти з опери „Лякме" Деліба, арію Банкво з опери „Макбет" Верді та арію з опери „Ернані" цього ж композитора. Відтак ішли слідом українські пісні Задори, Лисенка, Л. Лепкого в обробці Л. Ревуцького. Годі говорити лише про милозвучність голосу П. Плішки. Його спів відзначається вольовою цілеспрямованістю, ясністю, досконалістю форми і пристрасним ліризмом. Цей бас зворушує і потрясає. Опанованість емоцій іде впарі зі спонтанністю музичного вислову. Годі забути „Видиш брате мій" у виконанні Плішки. Його українська мова звучить так м'яко і поетично.

Але чи міг відбутися цей незвичайний концерт без Томи Гринькова. Багатогранний музик, першорядний концертовий пяніст, знаменитий камерний ансамбліст, досвідчений акомпаньятор і феноменальний читач нот „пріма віста".

У Гринькова є сильно розвинена мистецька інтуїція, якою він вміє схопити есенціональне музичного твору. Його пальці вміють промовляти.

Т. Гриньків зумів видобути всю красу з „Варіяцій на українську тему" Н. Нижанківського. Кінцеву коломийку заграв так, нібито він ціле своє життя танцював цей український танок. В пяніста на цій імпрезі була ще одна преважлива роля — акомпаньювати солістам на протязі всієї імпрези.

Концерт закінчився дуетом із доданої дії до опери „Запорожець за Дунаєм" С. Людкевича — у виконанні П. Плішки та А. Добрянського.

Це блискуче закінчення викликало бурю оплесків. А коли всі чотири виконавці вийшли на естраду, кланяючись публіці, всі повстали з місць і оваційно оплескували цих, які репрезентують справжній талант і є носіями відродження української музичної культури на поселеннях.

Дарія Гординська-Каранович

ОРГАНІЗАТОР І КЕРІВНИК СЛАВНОГО В історії грабунків „Великого грабунку поїзду" в Анґлії, в якому бандити забрали понад сім мільйонів долярів готівкою, Роналд Биґґс знову на волі. Биґґс був засуджений англійським судом на 30 років тюрми, але з тюрми йому пощастило втекти. Спершу після того він жив нелегально в Австралії, а коли Скотленд Ярд потрапив на його слід, він утік до Бразилії. Заки на його слід у Бразилії попали поліційні чинники світу, а зокрема Скотленд Ярд, він устиг одружитися і став батьком дитини. Англійський уряд зажадав його видачі, але бразилійський уряд відмовив, мотивуючи це обов'язуючим законом, який забороняє в такому випадку видавати злочинця за кордон і розривати родину. Тим більше, що Биґґс виявився знаменитим чоловіком своєї дружини і батьком свого малого сина. Після того невідомі напасники схопили Биґґса в одному шинку в Ріо де Жанейро в половині березня цього року, відставили яхтом до Барбадосу й передали поліції. Англія негайно поставила судовий внесок до Барбадосу, щоб Биґґса видано згідно з договором між Барбадосом і Англією. Одначе виявилося, що цей договір ще не ввійшов у силу, бо не ратифікований барбадоським парляментом; і Биґґса суд звільнив, а бразилійські офіційні чинники перебрали його до своєї амбасади й відставили відтак домів.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Любов Коленська

МІЖ ДВОМА МАТЕРЯМИ

I

Друкуємо оповідання Любови Коленської п. з. „Між двома матерями", якому жюрі Літературно-Журналістичного Конкурсу ім. св. п. Михайла Островерхи признало третю нагороду. Цей Конкурс проголосила Спілка Українських Журналістів Америки, а своїми фондами уможливили його д-р Маруся Бек та її брат Іван Бек. — Ред.

Жіночий оксамитовий тембр голосу розспівався у хвилюючу дзвінку радість. А коли на хвилину й вмовкав, то тільки на те, щоб потім ще дужче понестися гомінкими, сріблистими каскадами...

• • •

А в своєму щоденнику Віра записувала: „Яким же незвичайним гомоном щастя виготається спів моєї мами, але який він сьогодні вже далекий мені. І просто мені не віриться, що я ані тепер, ані вже, мабуть, ніколи не змогла б із нею, як ще недавно, разом співати...

І комусь це може видатися дивним, але до цієї пори я не розуміла, що значить бути сумною. Мене дивували навіть сльози, я дивилася на них як на істоти, що їм не повинно бути місця на землі. Про сумні чи трагічні переживання героїв досі я читала лише в книжках або бачила на фільмах. Я їм співчувала, але це мене глибше не торкалося — було надто далеко від мене.

І яка я завжди неймовірно радісна була, яка щаслива! А в цьому безжурному казковому міражі завжди були зі мною батьки. І коли нас не раз бачили знайомі — погідних, вдоволених разом, вони дивились на нас із здивуванням, а то й завидливо, начебто їм важко було повірити, що поміж людьми може існувати така велика і тривала любов...Але зі сьогоднішнім днем усе пройшло: мої батьки раптом перестали бути...моїми батьками.

І навіщо було мені шукати за лікарською посвідкою у материному бюрку? Чому я натрапила на цей злощасний папірець, на якому було виразно написано, що в мене зовсім інше прізвище, що Денис і Марія Марченки не є моїми справжніми батьками, а що я їм приходжусь тільки прибраною дочкою...А навіть, що я не є...українка. Значить, до Шевченкового народу мене штучно прищепили, але як не дивно, а в мене ще й тепер виразне почуття приналежности до нього.

І як мені далі в цьому домі бути? Як мені прикидатись перед батьками, що я нічого не знаю? І жаль мені їх, коли дізнаються про все, і жаль мені себе".

Зненацька Віра перестала писати і щільно прикрила долонями щоденник, немов цим своїм рухом хотіла замкнути в ньому свою розпач. І її очі — мідянобрунатні каштани — темніли, немов небо в сльоту. Враз її погляд перевівся на світлину батьків. І прийшло їй на думку: як це, що досі не догадалась, яка вона ні в чому не подібна до батьків. У них же очі голубі і чорно-смоляне волосся, і кожна риса в їхньому обличчі — інакша ніж у неї...Підійшла до дзеркала, поглянула в нього і побачила дівчину із волоссям ясним, немов усмішка поранкового сонця, із круглявим обличчям. А потім знову перевела погляд на світлину — і, не побачивши ніякої схожости з батьками, з огірченням прошепотіла: „Значить, я зовсім чужа у цьому домі. Я не Віра Марченко, а...Ельза Ґрінберґ".

І задумалась над тим, як їй відказатись, відректись від того оточення, що досі було їй найближчим і найріднішим, було її душею?..Як їй відійти з цього дому, де виростала в кімнатах, засипаних вишивками, де разом із матір'ю співали українських пісень і, вшановуючи традиції, у Великодні свята розмальовували писанки та несли їх у кошичку до церкви, а на Різдво йшли з колядою? Як їй забути, що відмалечку мати розповідала їй народні казки, а як часто, і батько у вільні хвилини читав їй у голос Шевченкові вірші. Та й звикла вона вже до мови і тільки нею розмовляла у гурті ровесників, які із-за цього з неї іноді глузували. Тим часом виходить — все, що для неї було істотним, насправді — чуже і тільки прибране...

У Віриній душі закружляли наперемінну — і біль, і досада, і терпкість, наче полин, які перегукувались із спогадами про незвичайну доброту і постійну ніжну опіку її батьків, їхню любов до неї...

Враз у вікна прибився швидкою хвилею вітер. Поглянувши на них, Віра побачила, як у світлі настільної лямпи шибки спалахнули іскряною мережею морозного подиху. І хоча в кімнаті було тепло, Віра загорнулась у шаль і дрижала немов від великого холоду...

Зненацька Віра пригадала собі, що їй треба піти до батьків, бож, напевно, чекають на неї з вечерею. Але дуже поволі сходила вниз сходами, здавалося, хотіла відволікти те, що мусіло прийти...

Марія, наливши свіжої води, укладала у вазу пушисті лілові айстри, що їх вчора Віра разом з батьком вдвійку принесли їй на уродини. Побачивши Віру, вона проясніла й обізвалася: — Добре, що ти вже прийшла, Вірко. Не смійся, але ми за тобою заскучали. Хоча не раз думаю над тим, чи воно добре, що ми надто звикаємо до тебе, до мислі, що ти завжди з нами...

Віра, насилу всміхнувшись, відповіла: — Завтра іспити, та й засиділася за книжками. Хто-зна, чи і вночі не треба буде мені вчитися.

А Марія, відчувши, що з Вірою щось негаразд, сказала: — Я думаю, що це навіть добре, що ти на хвилину відійшла від книжок. А то втомлено виглядаєш.

Проте, по вечері, коли Денис звернувся, щоб вона з ним заграла в шахи, вона затремтівши, відмовилася: — Вибач мені, тату, але сьогодні — ні...

— Чому, — затривожився Денис, — може ти справді нездужаєш. А іспитами не журися, як не тепер, то іншим разом їх пройдеш. У тебе добрі оцінки.

Враз із Віриних уст, мабуть, несподівано навіть для неї, зірвались слова: — А, може, мені зовсім не треба буде вчитися, може відсьогодні все зміниться?

— Що з тобою, Вірко, — заворушилася Марія, — може, в тебе жура якась?

(Продовження буде)

Новий голова Клюбу

Клюб Українських Професіоналістів і Бизнесменів у Вінніпеґу дістав недавно нового голову. Останні загальні збори цієї організації обрали на це становище Михайла Г.Савку, додавши йому до Управи ще 24 членів з українських тутешніх професорів, лікарів, адвокатів і видатних підприємців, які перебрали різні ділянки цього об'єднання. Новий голова М.Г.Савка відомий вже українській громаді: він радний у складі управи відомої „Ред Ривер Колеґії" та повірений (траст) у Шкільній раді округи Севен Овк, де не раз доводилось йому обстоювати відважно права української мови й українського шкільництва. Він теж з усіх сил підтримує двомовне українсько-англійське навчання в публічних школах, є батьком зразкової української родини

(ак)

Вакаційні курси УКУ в Римі

Український Католицький Університет ім. св. Климента, Папи Римського, в Римі,заснований Патріярхом Йосифом, має вже свою історію. Діє він від 1964 року, передусім як Духовна Семінарія для українських богословів, які студіюють у Римському католицькому університеті, живуть у приміщенні університетського будинку УКУ, де доповнюють українські богословські студії і сповняють релігійні практики, маючи тут таки собор святої Софії, Божої Премудрости.

Крім того УКУ влаштовує кожного літа вакаційні курси для тих же богословів і для світських студентів, також і старших громадян із середньою або вищою освітою, що хочуть поглибити свої знання з різних ділянок української культури. Курс триває 5-6 тижнів. Викладають лекції і проводять семінари ґабілітовані професори, духовні отці і світські. Студенти можуть здавати іспити, т.зв. кольоквіюми чи заліки, що їх визнають передусім релігійні, конфесійні університети.

Патріярх Йосиф опікується УКУніверситетом, дбає про високий рівень викладів і вправ. Кожний курс становить собою якусь визначену тематику, пов'язану з певною подією, звичайно історично-культурною, релігійною та національною. На курси приїжджають слухачі з Західньої Европи, ще більше — з-заокеанських країн. Учасники курсів мають теж нагоду вивчити понад 3000-річну історію колиски всесвітньої культури — Риму. Патріярх Йосиф дуже дораджує вивчити її, тому й лекції відбуваються тільки в ранішніх годинах.

Після полудня є нагода оглядати культуру Риму, матеріяльну й духову, передусім мистецьку, користати з бібліотек і музеїв. Курсанти відбувають кілька цілоденних прогулянок автобусом до Неаполю, на Везувій, оглядають розкопи Помпеїв.

Все це збагачує знання студентів через безпосередню зустріч із минулим. Скільки можна скористати із оглядин базиліки св. Петра кількакратним відвідуванням її, з оглядин античного, середньовічного й модерного Риму! Предки говорять до нас. Мікель-Анджельо говорить до нас, коли оглядаємо його безсмертний твір — розмальовання Сикстинської каплиці. Не забуваймо й мозаїк у храмі св. Софії, українського музею „на Мадонні", студитської обителі, Духовної Семінарії на Джяніколльо тощо.

УКУ готується до урочистого відсвяткування тисячолітних роковин хрищення України. На конференціях під проводом Патріярха Йосифа вирішено видати різні публікації, присвячені видатній події в українській історії. Приготування до 1000-ліття йдуть разом із іншими науковими й релігійними установами, разом із іншими українськими Церквами, віровизнаннями. Під тим аспектом відбуваються і вакаційні курси.

Минулого року рамовою темою була княжа Україна. цього року рамовою тематикою буде козацька і гетьманська Україна. І ця доба пов'язана з 1000-літтям. Буде нагода послухати знаменитих викладів о. Олександра Барана, професора університету в Вінніпеґу, про історію Козаччини перед Хмельницьким, а о. проф. Юрія Федорова з Торонто — про історію Української Церкви після Берестейської Унії.

Українська література т.зв. козацького барокко цікава своїми взаєминами з західньоевропейською літературою і оригінальними сюжетами (проф. Марія Овчаренко: Козацькі думи і віршована література ХУІ-ХУІІІ століть; Василь Лев: Шкільництво ХУІ-ХУІІІ ст. і Києво-Могилянська Академія). Проф. Леонід Рудницький зверне спеціяльну увагу на епоху гетьмана Мазепи, про якого згадають двоє попередні викладачі, та його зв'язки з західньоевропейською літературою. Проф. Мирослав Антонович, організатор і диригент „Візантійського хору" в Голляндії, поділиться зі слухачами дослідами в ділянці музики згаданих століть. Проф. Радослав Жук, архітект-модерніст, вишукає аркани архітектури козацького барокко, при тому він радо мандрує зі студентами по музеях і старовинностях Риму. І вкінці треба знати італійську мову. Навчає її проф. Богдан Лончина, романіст.

Ось коротко про УКУ та цьогорічний вакаційний курс, про який дуже дбають Патріярх і о. ректор Музичка. Студенти матимуть змогу бачити Главу нашої Церкви, який майже кожного дня приїздить із Ватикану до УКУ для контакту зі своїми вірними різного виду та віку. Неодин із учасників курсу буде розказувати своїм нащадкам про незабутні зустрічі. Тож університет Риму кличе на курс, бо всі дороги ведуть до Риму.

Проф. Василь Лев

День Української Культури в Клифтоні

Як увесь християнський світ, так і українці в цілому світі приготовляються до святкування великого свята із свят—Воскресіння Христового. В українців у діяспорі це свято набирає особливої ваги в зв'язку з поєднанням його з показом українських писанок, демонстрацією їх писання як неперервної традиції невмирущости української нації, яка передається з покоління у покоління на протязі багатьох тисяч років.

Дотримуючись цієї традиції, парафія української православної церкви Св.Вознесіння у Клифтоні Н.Дж., влаштовує щороку День Української Культури, який став атракцією для українців і не-українців цієї околиці.

Цей День був влаштований цього року в квітні місяці. Дівчата з молодшого відділу Української Православної Ліги, яку очолює Оленка Олещук, демонстрували писання писанок для дітей, яких приводили батьки й бабці з другого й третього тут народженного покоління. Відбувся також показ й продаж українських килимів, вишивок, кераміки та картин українських миєтців. Сестрицтво приготувало смачні українські страви, які охоче купували й смакували відвідувачі.

Багато українців і не-українців приїжджають у цей день, щоб не тільки побачити показ українських культурних надбань, але й оглянути нашу церкву, яка стоїть на роздоріжжі головних шляхів у північному Ню Джерзі та пишається своєю архітектурною красою на всю околицю.

Як у попередніх роках, так і в цьому році місцева газета „Ґералд-Нкз" помістила фоторепортаж на цілу сторінку з таким коментарем: „Культурні традиції етнічних груп ніколи не зникнуть так довго, доки їхні вироби й традиції будуть продовжуватись".

Настоятелем церкви Св. Вознесіння в Кліфтоні є всіми шанований і енергійний о. протоєрей Мирон Пахолок, а головою парафіяльного уряду—всеціло відданий своїй церкви Петро Величко.

Світлана Марченко

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

НАДІЇ ЛИТВИНЕНКО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в п'ятницю, 1-го травня 1981 р., о год. 7-ій веч., в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.;

в четвер, 30-го квітня 1981 р., о год. 8;30 ранку, в церкві св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Про молитви за душу Покійної просить —

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 15-го квітня 1981 р., упокоївся в Бозі,
після довгої, важкої недуги, на 79-му році життя,

бл. п.

ЮРІЙ І. ГАНАС

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 21-го квітня 1981 в церкві св. Духа в Гамілтоні, Канада.

У глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ
син — ЮРІЙ БОГДАН і внучка ГАЛИНА
дочка — ХРИСТИНА з мужем СТЕФАНОМ ШМОТОЛОХОЮ і внуками АДРІЯНОМ і ПАВЛОМ
сестра — СОФІЯ ЗЕМЛИНСЬКА з родиною
брати: о. РОМАН з родиною, ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ЛІДОЮ та родиною, ВОЛОДИМИР
СТЕПАН з дружиною ДОРОЮ
Ближча і дальша Родина в Америці, Польщі та в Україні

Ділимося сумною вісткою,
що 25-го квітня 1981 року у міському шпиталі
в Теритавн, Н. Й., по важкій недузі, заосмотрена
Найсвятішими Тайнами, відійшла від нас у Вічність,
наша Найдорожча

МАМА І БАБУНЯ

бл. п.

ІРИНА БАЛАБАН

з дому КЛОС

уроджена в Байківцях, Зах. Україна в 1892 р.

ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА — у вівторок, 28-го квітня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Duchynski-Cherko, 111 Yonkers Avenue в Йонкерсі, Н. Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 29-го квітня 1981 р., о год. 9:30 рано з похоронного заведення. О 10-ій год. ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Михаїла, а звідтам на український цвинтар св. Духа в Гемптонбурґ, Н. Й.

Горем прибиті:
сини:
ВОЛОДИМИР з дружиною ГАЛИНОЮ
ОСТАП з дружиною УРСУЛЕЮ
ЯРОСЛАВ з дружиною АНАСТАСІЄЮ і дітьми ЛІСОЮ і МИХАЙЛОМ
БОГДАН з дружиною ГАЛИНОЮ
та ближча і дальша Родина в Америці і Україні

В глибокому смутку повідомляємо
Родину, Приятелів та Знайомих,
що в суботу, 25-го квітня 1981 року, помер,
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО ПУЖИК

на 61-му році життя.

ПАНАХИДА у вівторок, 28-го квітня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми у Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 29-го квітня 1981 р., о год. 9:30 рано в церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
дочки:
ОЛЯ ДУБ з чоловіком ЗЕНОНОМ та донею НАДІЄЮ
ЗЕНОВІЯ
сини:
БОГДАН
ВОЛОДИМИР з дружиною ХРИСТИНОЮ
СТЕФАН з дружиною ГАНЕЮ та сином СТЕФАНОМ
ЯРОСЛАВ
сестри — АННА, АНАСТАЗІЯ і ПАРАСКЕВІЯ з родинами
брати — ДМИТРО, ІВАН і АНДРЕЙ з родинами
та ближча і дальша Родина

З невимовним жалем повідомляємо
Родину, Приятелів і Знайомих,
що 26-го квітня 1981 р. в Честері, Па., несподівано,
відійшов у Вічність, на 80-му році життя,
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДО

сл. п.

МИКОЛА КОХАН

народжений в Зваряжі, Сокільського повіту в Україні, був. ревізор українських кооператив і учасник Визвольних Змагань 1918-20 рр.

ПАРАСТАС в середу, 29-го квітня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Канєвского в Честері — Трейнер, 3900 W. 9th Street.

В четвер, 30-го квітня 1981 р. ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в українській церкві св. Духа в Честері, в год. 9:30 ранку, а потім Тіло Покійного буде поховане на цвинтарі в Лінвуд, Па.

Горем прибиті:
ЕВГЕНІЯ — дружина
ЛІДІЯ ГАРВАНКО — донька з чоловіком МИРОНОМ, донею УЛЯНОЮ і сином МАРКОМ
шваґер — ЯРОСЛАВ ЦЮК з родиною

Замість квітів на могилу Покійного, просимо складати пожертви на Патріярший Фонд та УНІГУ.

2918 W. 6th St., Chester, Pa. 19013

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 27-го квітня 1981 року в Торонті, Канада, упокоївся в Бозі, по короткій і тяжкій недузі на 80-му році життя наш Найдорожчий Брат

бл. п.

Інж. МИХАЙЛО СЕЛЕШКО

нар. в селі Витвиця, пов. Долина, Зах. Україна, б. учасник Визвольних Змагань в рядах УГА, член УВО-ОУН, довголітній секретар полк. Е. Коновальця і полк. А. Мельника, кол. в'язень польських і німецьких в'язниць, член УНО і Української Стрілецької Громади в Канаді.

ПАНАХИДИ — в середу, 29 і в четвер, 30-го квітня 1981 р. вечером в пох. заведенні Кардинал при Аннете вул. в Торонто, Канада.

ПОХОРОН — в суботу, 2-го травня 1981 р. о год. 1-ій по пол. на Українському Православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

брат — СТЕПАН
Сестри в Україні
та ближча і дальша родина

Повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що у Великодній День, 26-го квітня 1981 року відійшла від нас у Вічність

Улюблена ДРУЖИНА, МАМА І СЕСТРА

св. п.

ІВАННА БОРОДАЙКО

ПАНАХИДА в середу, 29-го квітня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОНИ — 9:30 ранку, будуть відслужені у церкві св. Юра при 7-ій вул. в Ню Йорку, а після СЛУЖБИ БОЖОЇ Тіло Покійної буде перевезене на український католицький цвинтар св. Духа в Гемтонбурґ, Н. Й.

В невимовному жалі і смутку остали:
чоловік — БОГДАН
донька — ІРИНА
сестра — ЯРОСЛАВА з чоловіком ЯРОСЛАВОМ ПАВЛІВ
та дальша Родина тут, в Південній Америці і Европі

Перед виставкою картин

С. Бернадин

Чотири роки тому у Філядельфії відбулася цікава виставка малярських праць Степанії Бернадин, яка заскочила відвідувачів зрілістю і цікавими знахідками в композиції, а особливо в кольориті.

Сьогодні мисткиня має за собою роки праці й ряд виставок у власній ґалерії у відомому купалевому місті Вайлдвуд Крест над Атлантиком, куди приїжджають кожного літа українці з усієї Америки й Канади.

Цього року мисткиня вирішила виставити свої праці в ґалерії ОМУА в Ню Йорку, в неділю, 10-го травня цього року.

Малярський талант, якщо він має силу і стримління до самовияву, ніколи не пропадає. Він проявився уже в ранньому віці молоденької Степанії, якій перші лекції малярства уділила в рідному селі Ліщині учителька, дружина о. Козака, сотрудника батька Степанії. Тай природа українського мальовничого села була поштовхом змальовувати все, що впадаловвічі. Маленьку дівчинку віддали до львівської гімназії, де вона малювала на годинах рисунку вдалі композиції.

Роки юности захмарили воєнні лихоліття, і можливість віддатися покликанню з'явилася тільки з приїздом до Америки. Поборюючи перші важкі роки еміграції, Стефа Бернадин з родиною працювала, але й не покидала думки про малярство. Відбувши деякий час у вечірніх школах малярства св. Йосафата та Українській Мистецькій Студії, записалася до Пенсильванійської Академії Мистецтва, яку закінчила дипломом і виставкою своїх праць, прихильно оцінених професорами та українською критикою.

С. Бернадин — це тип талановитої і працьовитої мисткині, яка за важких еміграційних умов не забувала про талант. Вона його не закопала, навпаки, видобула з надр підсвідомости і, працюючи з запалом, кожночасно його вдосконалювала.

На виставці ОМУА буде виставлено 60 праць різних технік і різних жанрів. Тут квіти, морські пейзажі, мертві натури й фіґуральні композиції. Широкий вибір тем віддає найкраще темперемент мисткині.

Мистецькі виставки — це прояв культурного життя, що протистоять загальному заникові. С. Бернадин — ще одна творча одиниця, яка своєю працею виступила в обороні української культури.

Виставка картин, яку відкриє маестро Михайло Черешньовський в ґалерії ОМУА в неділю, 10-го травня, покаже нюйоркській громаді гарні висліди праці наполегливої українки.

Бажаємо Стефі успіхів і прихильних відгуків!

О. Керч

ДОПОВІДЬ А. ОЛЕНСЬКОЇ— ПЕТРИШИН

Нюарк, Н. Дж. — Заходами 86-го Відділу Союзу Українок Америки тут в п'ятницю, 1-го травня ц. р., о год. 7-ій вечора, в церковній залі української православної церкви Св. Вознесіння в Мейплвуді, при 650 Ірвінґтон авеню, відбудеться доповідь мисткині Аркадії Оленської— Петришин на тему : „Пояснення графічних процесів з візуальними показами". Вступ за добровільними датками.

Програма двомовного навчання в Манітобі

Батьківський комітет сприяння українській мові у Манітобі під час місяців березня і квітня ц.р. веде кампанію з ціллю вписати не менше як 150 учнів до двомовних українських-англійських садочків та перших кляс в публічних школах в шістьох шкільних дивізіях у Манітобі. Ця програма, кошти якої є покриті урядами, існує вже другий рік. Цього року 270 учнів користають з цієї програми.

Під час нормального шкільного дня, навчання математики, англійської мови і природознавчих наук відбувається в англійській мові, а всі предмети, а саме, історія, українська мова, мистецтво, фізкультура і музика, викладаються українською мовою. В деяких шкільних дивізіях, студенти можуть рівночасно вивчати французьку мову.

Студенти, які кінчатимуть навчання в цій програмі,будуть мати таке саме знання української мови, як ті,які виростають та вчаться у виключно українському середовищі. Оцінки подібних двомовних програм, включно з оцінкою українсько-англійської програми в Алберті, виказують, що студенти в цих програмах краще вчаться.

Батьківський комітет сприяння українській мові у Манітобі був створений в червні 1980 року з ціллю координувати та провадати реєстраційну кампанію вписів в цю програму та з метою співдіяти з урядовими чинниками федерального, провінційного та міського урядів,щоб забезпечити постійний зріст двомовної програми.

Українсько-англійська двомовна програма існує в шістьох шкільних районах Манітоби: Аґассі (Босежур) Давфин-Окер, Ривер Іст (Норт й Іст Кілдонан), Севен Овкс (Мейплс, Вест Кілдонан і Вест Ст. Пол), Транскона-Спрінґфілд (Елмвуд, Транскона, Дуґалд, Анола і Овкбеньк) та у Вінніпеґу. За дальшими інформаціями про програму можна звернутися до Батьківського комітету на число телефону 943-9131.

Літературний Конкурс ім.Л. і П. Ковалевих на історичну повість або оповідання

Діловий Комітет Союзу Українок Америки заповідає про ще один Літературний конкурс ім.Лесі і Петра Ковалевих, цим разом на історичну повість або оповідання. Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне , державницьке насвітлення, при чому тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Твори у трьох примірниках, переписані на машинці, треба надсилати до 31-го грудня 1981 року. До конкурсу допускається також уже друковані твори. На нагороди передбачено 800 долярів. Склад жюрі буде своєчасно поданий.

Твори треба надсилати на адресу: UNWLA, 108 Second Ave , New York, N.Y. 10003.

Зборівчани — наче родина

ПЕРЕД ЗУСТРІЧЧЮ — З'ЇЗДОМ У ТОРОНТО

Важкі економічні та політичні обставини стали здавна причиною численної еміґрації з Зборівщини в Галичині після її великого знищення в часі Першої світової війни і в наслідок окупації поляками, а особливо численною була політична еміґрація — втікачі перед черговою окупацією Галичини в 1944 році.

У висліді колишні мешканці Зборівщини масово опинилися головно в ЗСА — Ню Йорку, Філядельфії та інших містах, і в Канаді; в одному тільки Торонто проживає понад 400 зборівчан!

І як у Ню Йорку, так і в Торонто здавна існують комітети зборівчан — колись для допомоги „Рідній Школі" в Зборові, а тепер — для підготови і видання реґіонального збірника „Над берегами Серету, Стрипи і Золотої Липи — Зборівщина". І щороку зборівчани у Торонто в часі Різдва збираються разом і засідають, наче одна родина, до спільного зборівського Свят-Вечора.

Так було і цього року: в дні першого лютого в залі катедри св. Йосафата зібралися численно не тільки місцеві зборівчани, але і з дальших міст — з Боффало, з Ню Йорку, Ст. Кетеринс, з Гамілтону; з привітом від Комітету Надбузької землі прибув голова; так само від Комітету Золочівщини, від Комітету Ярославчан.

Присутніх привітав голова Зборівського Комітету Софрон Безубко; о. Мирослав Байрак поблагословив страву. У мистецькій програмі виступали діти й молодь — молода громада зборівчан: солістка Люба Бура з бандурою; Лариса Багнівська з фортепіяновим сольо і теж у співочому тріо з Лесею і Данею Брездень; Гриць Дичок з скрипковим сольо; Мартуся Дичок з фортепіяновим сольо, Таня Дичок з колядою на бандурі, а Маруся Вовк продеклямувала різдвяну поезію Богдана Лепкого.

Глибоко настроєвий нарис про рідну пісню — вияв душі народу, прорецитувала з мистецькою експресією Леся Лисак. Присутні вітали її з особливою теплотою в почутті вдячности за її чарівну збірку нарисів про рідну Зборівщину „Стежка додому".

Земляцько-родинний настрій Свят-Вечора посилювали раз-у-раз спільні співи колядок. І виринула думка-побажання ширшої земляцької зустрічі — з'їзду зборівчан у вересні цього року в Торонто. Про цей з'їзд будуть докладніші повідомлення у пресі й листовно, але зголошення до участи Комітет приймає вже тепер.

Тут слід додати, що збірник-книга про Зборівщину є поступово в друкарському складі. Все ж є ще остання нагода надіслати найдалі до 15-го червня відповідні матеріяли, головно про ті села, які ще досі не мають своїх історій-описів, і фото. Книга матиме понад 1000 сторінок, кошти видання поважні, але немає сумніву, що зголосяться ще фундатори і меценати книги. Всім їм будуть присвячені окремі сторінки книги з життєписами і фотопортретами. Виказ жертводавців буде поданий у книзі в окремому відбитку. Всі пожертви є на окремому конті Комітету ч. 1716930 в Українській Кредитовій Спілці в Торонто. Ждемо на замовлення книги і на зголошення до участи в родинно-земляцькому з'їзді.

Адреса Комітету:Zborivsky Komitet, c/o W. Lokot, 21 Kylemore Cr., Weston, Ont. M9P 1C8, Canada.

70-річчя О. Манойленка в Голливуді

У неділю, 29-го березня ц. р., зійшлися хористи Українського Національного Хору, друзі й знайомі в залі Українського Культурного Центру у Голливуді, Флорида на 70-ий день народження Олекси Манойленка.

За стараннями його доні Алли Галай і внуків Івана і Юрка, які приїхали з Торонто, Канада, влаштовано прийняття, щоб віддати належну шану доброму громадянинові, взірцевому батькові та дідусеві. А. Галай привітала ювілята та численних гостей, які відспівали йому „Многая Літа". О. Манойленко зі зворушенням подякував всім присутнім. Привіти зложили диригент УНХору Мирон Івашко та приятелі ювілята Іван Струк і Осип Дрозд, який проголосив збірку на українську пресу, з чого приділено суму 20дол.на пресовий фонд „Свободи". Збірку перевели Валя Полярна й М. Фролов.

У гутірці у приємній атмосфері гості забавлялися до пізної ночі.

М. Курман

Два професори...

(*Продовження зі стор. 2*)

жна би" чи „треба би" зробити, використовуючи таку чи іншу коньюнктуру — і на цьому кінчалося. У згаданій редакційній статті „Свободи" вказується проф. Добрянському на безпідставне закидування членам теперішньої опозиції „надмірної амбіції". До закиду про „амбіціонерство" можна би пригадати, що на всю Екзекутиву і Політичну, згодом Крайову Раду, тільки дві особи були платними: екзекутивний (згодом адміністраційний) директор Централі, який сидів там від ранку до ночі, і професор Лев Добрянський, репрезентант української громади перед американськими чинниками. До речі: адміністративний директор І. Базарко вимотав собі нерви і вклав масу ініціятиви, праці і хисту, щоб між XII і XIII Конґресом довести до консолідації у системі УККА, тієї консолідації, яку достоментно зруйнували його однопартійці на XIII Конґресі. До часу створення у Вашінґтоні Інформаційного Бюра УККА взагалі не було ніде сліду існування у столиці ЗСА якогось українського представника, бо й телефон президента УККА був засекречений.

Маючи на увазі заслуги професора Лева Добрянського „число 1" — обрано його знову одноголосно на президента УККА. Але він, обороняючи „леґальність" XIII Конґресу без уваги на стуктуру УККА, як централі централь, і даючи лекцію, що таке демократія, забув одну дрібничку, не існує демократії без тайного голосування. На XIII Конґресі не було ніякого тайного голосування, бо організатори добавили у Правильнику заввагу, що тайне голосування може відбутися тільки „у важливих справах", а про „важливість" чи „неважливість" рішає Президія конґресу, коли ж хтось з присутніх заквестіонує рішення Президії — то вона відкликується до пленуму Конґресу, більшість якого слухає диригента. Де й коли будь-яка демократія бачила таке видовище. Хто в демократії дає право Президії зборів рішати про „важливість" чи „неважливість" справи, якщо один із присутніх зажадає тайного голосування і 25 приявних підтримає таке внесення. Тоді голова Конґресу мусить проголосити тайне голосування, — ясно, що в такій штудерній ситуації ніхто не вамагав тайного голосування, знаючи згори, що практивно не можна буде його осягнути...

Два професори на терезках

Поставимо тепер обох професорів Левів Добрянських на терезках і хай самі читачі вирішать, чи той „другий" професор Добянський правильно чинить, коли закликає до такої єдности, яка рівняється перекресленню структури УККА, як організації суверенних організацій, та яка вимагає від усіх членських організацій УККА, щоби вони визнали однопартійний політичний провід в УККА. Провід такої одної партії, яка вимагає: „слухайте нас і тоді буде єдність і згода".Може це подобається професорові Левові Добрянському, звеличникові американської демократії. Може він дійшов до переконання, що треба слухати одної партії, як це вже зробив на XIII Конґресі (скандальний епізод з депешею від віцепрезидента Буша, яку на прохання проф. Добрянського мав відчитати д-р Іван Флис, але яку зараз таки відібрав йому професор, коли так наказав йому п. Ігнат Білинський) — але не можна вимагати, щоб всі голови й усі Управи 27-ох установ і організацій, які покинули XIII Конґрес, були схильні до такої слухняности.

Окружний Комітет Відділів УНС Ютика-Сиракюзи, Н. Й.

повідомляє, що

в неділю, 3 травня 1981 р., о год. 2:30 по пол. в залі Українського Народного Дому
1317 West Fayette St., Syracuse, N. Y.

відбудуться

ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНС Ютицько-Сиракюзької Округи

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1 Відкриття;
2 Вибір президії;
3 Вибір Номінаційної Комісії;
4 Відчитання протоколу з попередніх загальних зборів і його прийняття;
5 Звіти членів Управи: голови, секретаря і касира;
6 Звіт Контрольної Комісії;
7 Дискусія над звітами і уділення абсолюторії уступаючій Управі;
8 Вибір Управи і Контрольної Комісії на рік 1981;
9 Доповідь ВАСИЛЯ ОРІХОВСЬКОГО — головного організатора УНС;
10 Дискусія;
11 Затвердження пляну праці на біжучий рік;
12 Внески, запити і закриття зборів.

До участи в зборах зобов'язані предсідники, секретарі, касири, конвенційні делеґати й інші урядовці відділових Управ, а саме: 21, 38, 39, 58, 121, 192, 202, 215, 263, 271, 283, 317, 330, 484.

У зборах візьме участь:
ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ — гол. організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

ІВАН ПІҐУЛЯК *почесний голова* — **ВОЛОДИМИР ЗАПАРАНЮК** *почесний голова*
Д-р ІВАН ГВОЗДА *голова* — **ЯРОСЛАВ СЕНИШИН** *секретар*
МИКОЛА ВЕЛИЧ, *касир*

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ

БРАТСЬКА СЛУЖБА УНСОЮЗУ ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ УНСОЮЗУ

Починаючи з днем 1-го листопада 1980 р., діти у віці до чотирьох і пів року, які будуть забезпечені на суму 15.000 долярів життєвого забезпечення, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 5.000 дол. Якщо вони будуть забезпечені на суму 25.000 долярів життєвого забезпечення, їм буде ґарантована студійна позичка у висоті 7,500 долярів.

Діти у віці від 5-10 років, забезпечені грамотою на суму 15.000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 4.000 долярів. Якщо вони будуть забезпечені на 25.000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 6,000 долярів. В даному випадку, забезпечення в УНСоюзі мусить бути грамотою кляси Р-20.

Формальне повідомлення про ґарантовану позичку буде вислане разом з грамотою забезпечення, коли вона видана після 1-го листопада 1980 р.

Грамота мусить бути постійно повноправною та з заплаченими всіми вкладками до часу признання студійної позички і на протязі часу її сплачування.

На час позички і її сплачування, грамота мусить бути призначена УНСоюзові, як ґарантія позички. В часі уділювання позички і коли член-студент має менше, як 21 років, сплату позички мусить ґарантувати одно з батьків, або опікун.

Студійна позичка буде розложена на протяг 4-ох років на оплату за студії на коледжі, чи другій високій школі.

Сплачування позички зачинається три місяці після закінчення студій аплліканта і вона мусить бути повністю сплачена не більше, як 20-ма чверть-річними ратами.

У випадку, коли б час студій, на який позичка була уділена, був скорочений або перерваний, негайно після цього починається час сплачування позички.

На позичці є малий відсоток у висоті 3% річно від затягненої суми позички. Ці відсотки нагромаджуватимуться на протязі навчання і вони мають бути плачені в часі сплачування позички.